

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol 2016

Editorial

Les últimes dades disponibles mostren amb claredat que les economies catalana i espanyola continuen creixent a bon ritme, significativament per sobre de la mitjana europea, i amb perspectives de poder mantenir un diferencial positiu amb la UE al llarg del 2017.

La possible desacceleració del conjunt de l'economia europea, encapçalada per la britànica, tindrà sense dubte un efecte negatiu amb relació a l'escenari pre-Brexit, sobretot el 2017, però la magnitud de l'impacte dependrà de com es desenvolupin les negociacions.

La qüestió més urgent ara mateix per a l'economia espanyola és la formació d'un govern el més aviat possible, amb prou recolzament parlamentari com per afrontar amb un mínim d'estabilitat els principals reptes pendents.

Concretament, demanem al nou govern espanyol visió de llarg termini, estar compromès amb l'estabilitat pressupostària i orientat a la creació d'ocupació de qualitat i a l'augment

sostenible de la productivitat. Per aconseguir-ho és important tenir com a nord aquests tres elements: el creixement empresarial (en nombre i dimensió), la internacionalització i la innovació. Un programa d'aquestes característiques pot contribuir a conformar una mena de denominador comú integrable en els programes d'una gran part de l'arc parlamentari, i pot dotar d'una base mínima de consens a un projecte de futur per augmentar l'ocupació transformant el model productiu –juntament amb el reforçament dels vincles de solidaritat entre persones i territoris, que no deixi a ningú fora del progrés general.

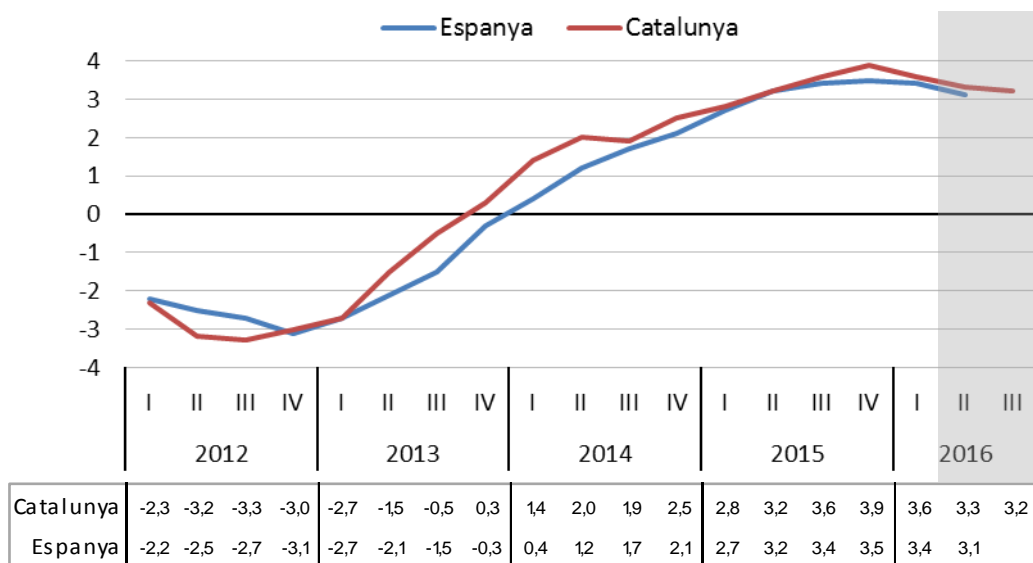
Tots els partits haurien de ser plenament conscients de la importància que té formar un govern estable per consensuar les mesures que permetin consolidar la recuperació en un període de creixent incertesa de l'economia mundial. Un escenari amb repetició d'eleccions o amb un govern massa fràgil podria tenir conseqüències molt negatives per a la nostra economia i la societat en conjunt.

Les previsions econòmiques mundials es revisen a la baixa per l'efecte Brexit

L'economia espanyola i catalana s'han comportat millor de l'esperat la primera meitat de l'any

Catalunya manté una previsió de creixement entorn al 3% per al 2016

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins 1T16) i Banc d'Espanya (2T) i Catalunya: Idescat (fins 1T16) i elaboració pròpia (2T i 3T del 2016).

Creixement estable i robust durant la primera meitat de l'any per la fortalesa de la demanda interna

Síntesi de la conjuntura catalana: es manté el ritme de creixement per sobre del 3%

Des de la publicació de l'anterior informe trimestral, l'activitat econòmica i la creació de llocs de treball han continuat creixent a bon ritme, si bé s'ha produït una lleugera desacceleració. Les perspectives apunten a que l'any 2016 el creixement del PIB serà tan sols tres dècimes menor al del 2015.

La informació publicada per l'Idescat i referida al primer trimestre de 2016 confirma un ritme de creixement del 3,6% interanual i del 0,7% intertrimestral. Aquestes dades consoliden un llarg període de millora, atès que ja són 10 els trimestres continuats de creixement des del quart trimestre del 2013.

Pel que fa al segon trimestre, i segons estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i del Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab) de la UB, el PIB de l'economia catalana hauria augmentat un 0,7% respecte al primer trimestre, exactament igual que el trimestre anterior.

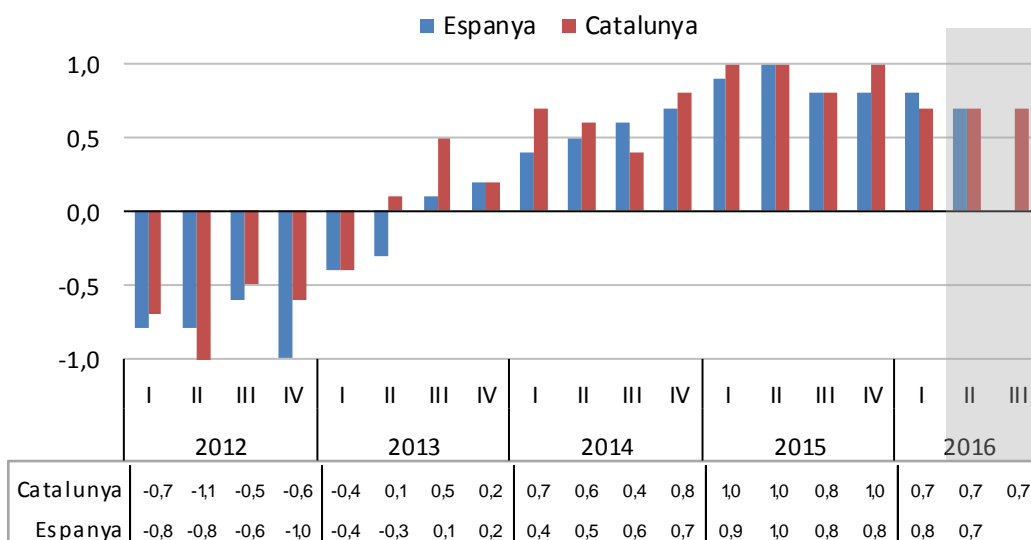
D'acord amb aquestes estimacions, el creixement interanual del PIB del segon trimestre hauria estat del 3,3%, tres dècimes inferior al 3,6% calculat per l'Idescat per al primer trimestre. Les nostres estimacions preveuen una lleugera moderació d'aquestes taxes, fins acabar en el 3,1% de mitjana anual.

Per tant, malgrat aquesta lleugera desacceleració, les perspectives pel conjunt de l'any continuen sent bones, fet que es confirma amb les dades de l'Indicador de Confiança Empresarial Harmonitzat (ICEH) disponible fins al tercer trimestre.

El creixement del PIB continua recolzat en l'evolució de la demanda interna, sobretot consum privat i formació bruta de capital. L'aportació negativa al creixement del PIB del sector exterior es va reduint, de manera que s'espera que sigui de sols nou dècimes pel conjunt de l'any 2016.

El creixement al segon trimestre es manté estable en el 0,7% intertrimestral

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins 1T16) i Banc d'Espanya (2T) i Catalunya: Idescat (fins 1T16) i elaboració pròpia (2T i 3T del 2016).

També cal destacar que el perfil d'evolució global de l'economia catalana continua sent molt semblant a la que presenta el conjunt de l'economia espanyola, si bé Catalunya porta 14 trimestres consecutius creixent lleugerament per sobre del conjunt d'Espanya.

En aquest sentit, les estimacions referides al creixement trimestral del PIB a Catalunya, durant els tres primers trimestres de l'any, apunten a una taxa al voltant del 0,7% trimestral, molt similar a les diverses estimacions publicades sobre l'economia espanyola, que es troben entre el 0,7% i el 0,8% trimestral.

Previsions per a l'any 2016: creixement estable

Les dades disponibles fins a meitat d'any, permeten avançar que s'ha mantingut un ritme de creixement per sobre del 3%. Les previsions de cara a final d'any són de continuïtat en aquesta dinàmica.

Segons les darreres estimacions de la Cambra i AQR-Lab, el creixement del PIB a Catalunya serà del 3,1% el 2016. Aquestes previsions suposen un increment de dues dècimes en relació amb la previsió de creixement del 2,9% per aquest any obtinguda fa tres mesos.

Per components de la demanda, la revisió a l'alça de les nostres previsions es basa principalment en la demanda interna. I, sobretot, en un creixement esperat superior del consum privat.

Aquest consum privat, que ha tancat el 2015 amb un creixement anual del 3,6%, es preveu que es redueixi lleugerament fins al 3,2% el 2016.

La majoria de components de la demanda interna registraran aquest any un creixement una mica inferior al del 2015, si bé cal dir que continuaran sent xifres molt positives.

Quant al sector exterior, es preveu una clara reducció en el ritme de creixement de les importacions, des del 7,3% al 2015 fins al 5,5% al 2016, i una pràctica estabilització del ritme de creixement de les exportacions en el 4,6%.

El creixement del PIB fa catorze trimestres que és més alt a Catalunya que a Espanya

La demanda interna continua sent la clau pel creixement al 2016

El consum privat, amb un creixement previst del 3,2% continuarà sent el gran motor de la demanda interna i del conjunt de l'economia catalana, conjuntament amb la inversió (4,8%). En canvi, el consum públic moderarà el ritme de creixement fins a l'1%, desaccelerant-se més de dos punts respecte al 2015.

El sector exterior continuarà amb una aportació negativa però aquesta serà inferior a la de 2015, donat que les exportacions moderaran el ritme de creixement en només dues dècimes, fins al 4,6%, mentre que les importacions ho faran en 1,8 punts fins al 5,5% (en part per la desacceleració del consum i la inversió).

Pel costat de l'oferta preveiem que sigui la construcció el sector més dinàmic (3,6%), seguit dels serveis (3,2%) i la indústria (2,7%).

Però donat el seu pes en el conjunt de l'economia, l'aportació al creixement dels serveis serà la més significativa.

Cal ressaltar l'estabilitat en el creixement del sector industrial. Aquesta evolució sectorial és coherent també amb les diverses previsions que s'han anat publicat durant els darrers mesos per a l'economia espanyola.

En relació al 2017, en canvi, si que cal esperar novetats. Concretament, s'ha revisat a la baixa la previsió de creixement fins al 2,4%, degut a l'impacte negatiu que tindrà la major inestabilitat internacional després del Brexit.

També és important considerar l'efecte que puguin tenir en aquesta inestabilitat els recents atemptats i el fallit cop d'estat a Turquia.

En qualsevol cas, tot apunta a que aquesta reducció del creixement vindrà relacionada amb una clara reducció en la taxa de variació del consum de les famílies, així com de les inversions i exportacions.

Revisió a l'alça de la previsió de creixement el 2016, fins al 3,1%

Però empitjorament de les perspectives per al 2017

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA

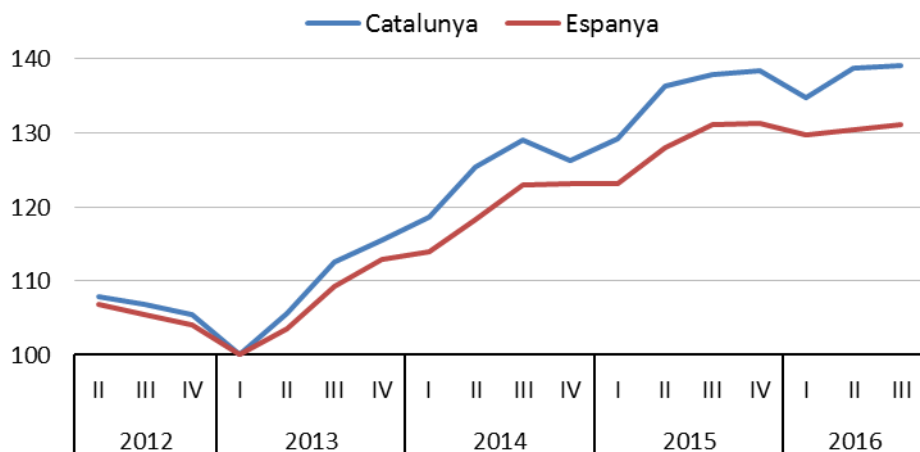
	2015	2016	2017
Producte Interior Brut	3,4%	3,1%	2,4%
Consum Privat	3,6%	3,2%	2,4%
Consum Públic	3,3%	1,0%	0,6%
Formació Bruta de Capital	5,7%	4,8%	4,1%
Exportacions	4,8%	4,6%	3,9%
Importacions	7,3%	5,5%	4,7%
VAB agricultura	-1,2%	1,0%	1,0%
VAB indústria	2,7%	2,7%	2,1%
VAB construcció	3,4%	3,6%	3,0%
VAB serveis	3,6%	3,2%	2,5%
Índex Preus Consum (base 2011)	-0,2%	0,3%	0,9%
Ocupats	3,1%	2,8%	2,3%

Font: Idescat (2015) i elaboració pròpia (2016 i 2017).

Unitats: Taxes variació interanual (%), excepte per a la taxa d'atur que s'expressa en nivells (%).

Data d'actualització: 20/07/2016

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Base 2013 I trim.=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Índex de confiança empresarial: Estabilitat de la confiança el tercer trimestre

Després que en el darrer informe de conjuntura es destacés un augment de la confiança empresarial per al segon trimestre del 2016, en el tercer es manté estable en un valor elevat. Així, l'Índex de Confiança Empresarial Harmonitzat (ICEH) per al tercer trimestre del 2016 s'ha situat en 139,1 punts, només quatre dècimes per sobre de l'índex del trimestre anterior. Però si el comparem amb el tercer trimestre del 2015 l'increment és d'1,1 punts.

Com ve sent habitual des de fa un parell d'anys, els empresaris continuen mostrant un major grau de confiança a Catalunya

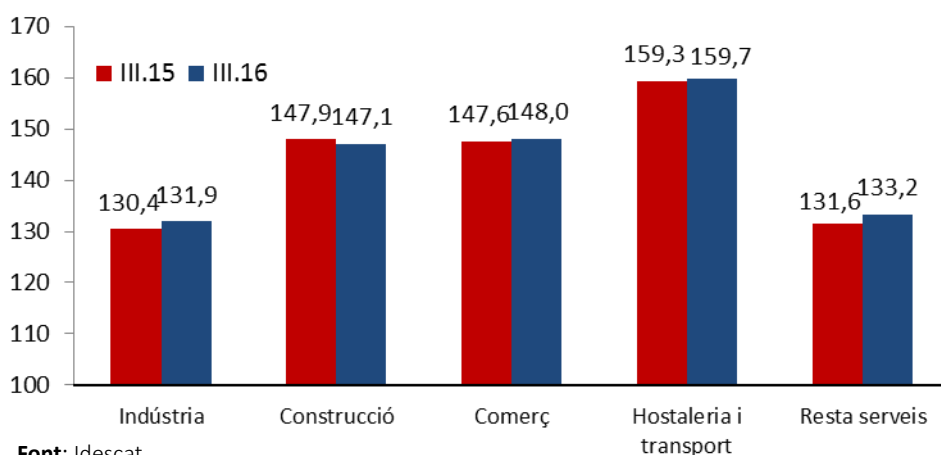
que al conjunt d'Espanya. De fet, el tercer trimestre el diferencial se situa en 7,9 punts, després que en el segon s'assolís el diferencial màxim de la sèrie històrica (8,2 punts). Aquest diferencial té a veure sobretot amb el millor comportament a Catalunya dels sectors de l'hostaleria i el transport, la construcció i el comerç.

Si comparem l'evolució de l'ICEH per sectors, es comprova que tots ells registren una suau millora respecte a la dada de fa un any, excepte la construcció. Però, en general, les diferències són poc significatives.

Els empresaris mantenen un nivell de confiança elevat però estable respecte al trimestre anterior

La percepció empresarial continua sent millor a Catalunya que a Espanya sobretot a l'hostaleria i el transport

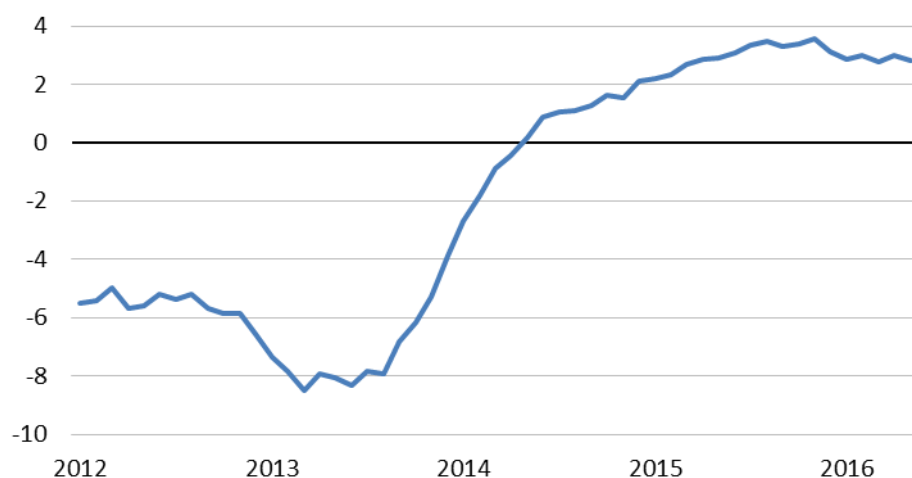
Gràfic 4. ICEH per sectors (Base 2013 I trim.=100)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat i INE

Consum: motor del creixement

La informació més recent confirma que la demanda interna i, sobretot, el consum de les famílies, continua sent, fins aquest moment, el motor del creixement de l'economia catalana. Entre els diversos indicadors sectorials, en destaca el fort creixement de la matriculació de turismes, amb un increment interanual acumulat del 13,2%. Ara bé, també és cert que si comparem aquest creixement amb el que s'havia observat en mesos precedents, es constata que s'ha moderat.

L'evolució del sector comercial també és un símptoma d'aquest doble missatge. D'una banda, la taxa de variació acumulada en els cinc primers mesos de l'any de l'índex de comerç al detall és del 2,9%. Però també és cert que hi ha símptomes clars d'afebliment d'aquest creixement, ja que la variació interanual

d'aquest mes de maig ha estat de només el 0,2%.

Aquesta bona evolució del consum de les famílies dels darrers mesos ha vingut relacionada també amb la bona evolució de l'atur. Aquesta evolució ajuda a explicar que, de moment, la demanda continuï sent molt dinàmica. Així, la darrera dada d'atur registrat, la del mes de juny, mostra una variació mensual del -4,3%, el descens més intens en un mes de juny de tota la sèrie històrica.

Ara bé, la disminució de la riquesa financera i l'increment de la inestabilitat internacional poden tenir un efecte important en les expectatives dels consumidors i també dels turistes, factors que podrien explicar una desacceleració progressiva del consum.

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	18.368	juny 16	7,1%	15,6%	13,2%
Índex de vendes en grans superfícies (Base 2010=100)	75,5	maig 16	-3,3%	-3,6%	0,8%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	88,3	maig 16	-2,1%	0,2%	2,9%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.221	abril 16	-5,0%	11,8%	9,5%

Font: Idescat i INE

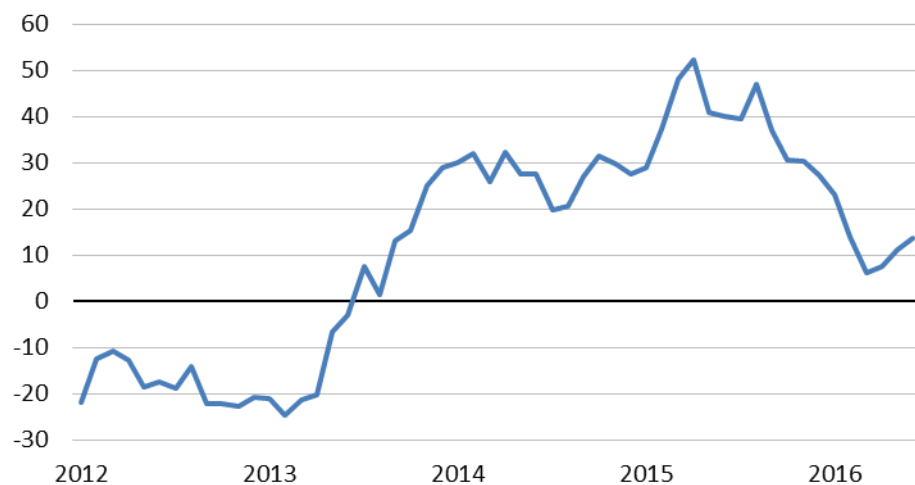
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

La taxa de creixement de la matriculació de vehicles és un senyal de fortaleza del consum intern

La reducció històrica de l'atur al juny ajuda a recolzar el consum

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

Inversió: lleugera reducció de les taxes de creixement

En el cas de la inversió, les expectatives per al conjunt de l'any 2016 apunten a un creixement prou elevat, del 4,8%. Però també és cert que hi ha senyals clares de que s'està produint una desacceleració en les taxes de creixement.

Així, la taxa de variació acumulada fins al mes de juny en la matriculació de vehicles industrials és del 10,1%, xifra sensiblement inferior a les taxes de variació de fa uns mesos.

La construcció residencial es va recuperar durant l'any 2015, amb un increment important de visats, i els indicadors disponibles fins al moment apunten a que el dinamisme pot haver continuat durant els primers mesos del 2016.

En canvi, els senyals són menys optimistes pel que fa a la inversió en maquinària, que en el primer trimestre ja creixia per sota de la inversió en construcció.

En el cas de la inversió en béns d'equipament, els indicadors apunten a unes menors expectatives. I aquesta és la raó principal de que la previsió pel conjunt de l'any redueixi la taxa de variació fins al 4,8% i, de cara al 2017, fins al 4,1%.

Però més enllà d'aquestes previsions quantificades, és precisament la inversió on l'actual inestabilitat internacional pot tenir un major impacte negatiu. De fet, la Generalitat preveu que la inversió industrial disminueixi un 3,7% a preus corrents el 2016, en contrast amb l'augment del 12,2% registrat l'any anterior.

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

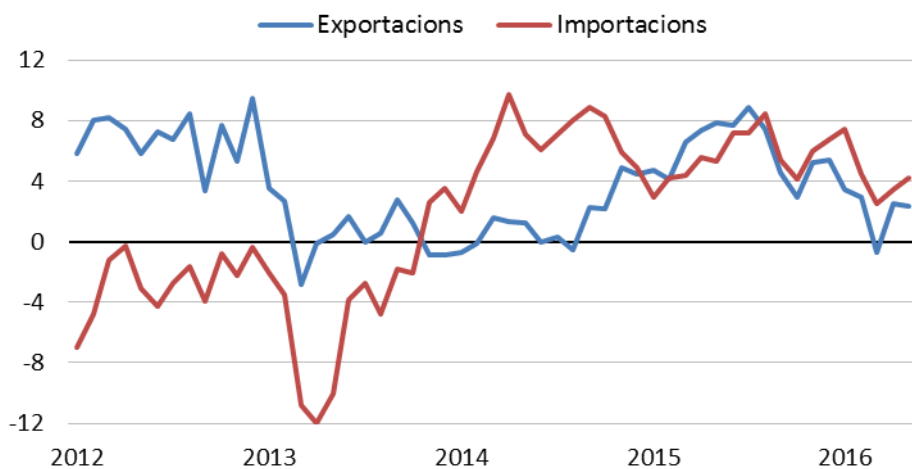
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	3.112	juny 16	7,4%	7,0%	10,1%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	425,9	abril 16	-7,2%	-5,5%	-3,8%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	232.148	1T-16	-7,1%	-10,5%	-10,5%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

El creixement de la matriculació de vehicles industrials es va moderant

La inversió en béns d'equipament perd força mentre que la inversió en construcció residencial manté el dinamisme

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Duanes

Sector exterior: la conjuntura internacional es continua deteriorant

Pel que fa al sector exterior, l'any 2015 fou un any amb un important increment de les exportacions de béns i serveis, del 4,8% en termes anuals. A més, després d'un parell d'anys d'un sector exportador català menys dinàmic que el del conjunt de l'economia espanyola, es va recuperar el lideratge perdut. Durant el 2016 les dades disponibles apunten a que les exportacions continuen avançant a Catalunya a un ritme superior al del conjunt de l'Estat.

No obstant això, un dels aspectes que es pot veure més afectat de manera imminent pel resultat del referèndum britànic és justament el sector exterior.

De moment, els indicadors apunten que fins al mes de maig, les exportacions de

béns s'han incrementat en termes acumulats un 1,9% interanual. En el cas de les importacions, aquesta taxa acumulada arriba fins al 3,8%. En els dos casos, les taxes són clarament inferiors a les observades durant l'any 2015, fent palès aquest menor dinamisme exterior.

La desacceleració del creixement de les exportacions és fruit sobretot de les tensions a les economies emergents (Àfrica, Àsia i Llatinoamèrica), a on les exportacions catalanes estan retrocedint.

Així, les vendes a la UE —que representen el 67% del total— creixen un 3,8% interanual acumulat fins al maig, mentre que les dirigides fora de la UE disminueixen globalment un 1,7%.

Millora l'aportació del sector exterior a l'economia

Les tensions geopolítiques als emergents han moderat el creixement de les exportacions

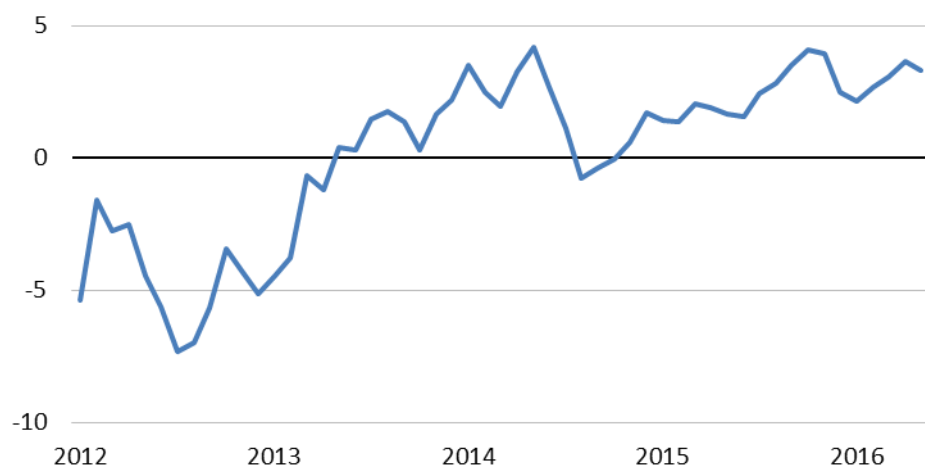
Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions (milions d'euros)	5.521	maig 16	-2,5%	4,1%	1,9%
Importacions (milions d'euros)	6.697	maig 16	1,4%	5,8%	3,8%
Inversió estrangera (milions d'euros)	453,1	1T-16	-58,4%	-34,6%	-34,6%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	1.051,3	1T-16	50,1%	-7,3%	-7,3%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial (Taxa de variació int, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat i INE

La taxa de creixement del PIB industrial al 2016 es manté en el 2,7%

Indústria: estabilització de les taxes de creixement

Si ens fixem ara en l'evolució del PIB des del punt de vista de l'oferta, es pot observar com la producció industrial catalana continua amb un ritme de creixement fort, ja que fins al mes de maig, l'increment interanual acumulat ha assolit una taxa del 3,8%.

Aquesta és justament la major taxa de variació observada en l'actual cicle. Altres indicadors, com la matriculació de vehicles industrials, mantenen també taxes de creixement positives en termes interanuals.

Fins i tot en el cas de la facturació d'energia elèctrica, que en els darrers mesos havia registrat taxes de variació negatives, aquests taxes s'han moderat els mesos de maig i juny.

L'evolució de l'ocupació al sector industrial confirma aquesta tendència a l'alça. Els afiliats en el sector han augmentat un 2,6% el segon trimestre, enfront del 2,2% registrat el trimestre anterior.

Per tant, les darreres dades són plenament coherents amb una estabilització del ritme de creixement del VAB industrial que, d'acord amb els models usats, podria tancar l'any 2016 amb una taxa del 2,7%, igual a la taxa observada al 2015.

Finalment, val la pena destacar que aquesta taxa de creixement continua essent clarament superior a l'observada pel conjunt de la indústria espanyola, tal com ha vingut passant durant tot aquest cicle.

El creixement dels afiliats al sector s'accelera fins al 2,6% el segon trimestre

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	107,3	maig 16	-3,2%	6,2%	3,8%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	111,5	maig 16	1,2%	2,5%	3,5%
Indicador de clima industrial (saldos)	-3,0	juny 16	0,0**	-1,0**	1,0**
Facturació d'energia elèctrica (GWh)	3.250	juny 16	1,2%	-0,6%	-0,6%

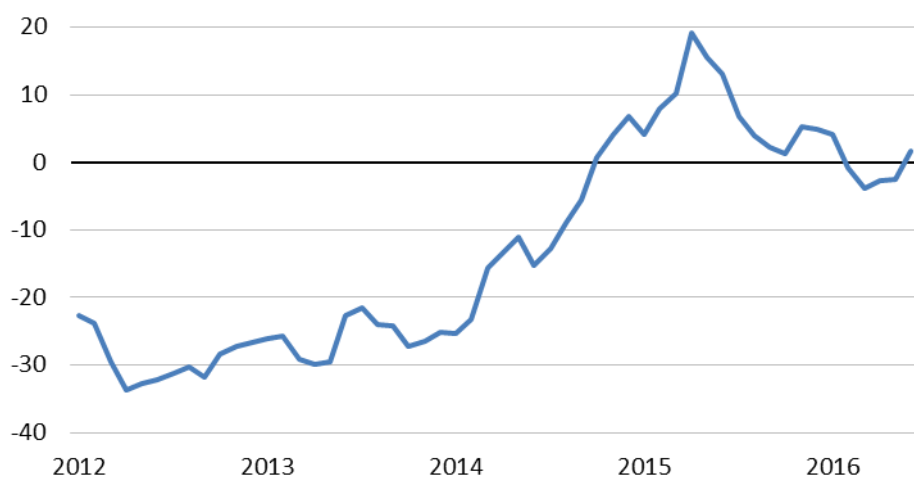
Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

** diferència en punts percentuals

Gràfic 9. Consum de ciment

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

El consum de ciment mostra una pèrdua molt important d'impuls al sector

Construcció: s'afebleixen les expectatives

Després de destacar de manera reiterada en els darrers informes de conjuntura, l'aparició de taxes de variació positives del VAB al sector de la construcció, com a confirmació del canvi de cicle després d'una llarga etapa de recessió, la informació disponible sobre els primers mesos del 2016 confirmen que aquest impuls s'ha afeblit de manera notable.

El consum de ciment presenta una taxa de variació interanual acumulada fins al mes de juny del 0,9%. Fins i tot alguns d'aquestes mesos de la primera meitat de l'any, s'han observat taxes de variació negatives que no es veien des del 2014. Ara bé, també és cert que hi ha altres indicadors del sector que s'estan mostrant clarament més dinàmics. Per exemple, el nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social en aquest sector va

augmentar el segon trimestre un 4,4% en termes interanuals, però clarament per sota del 6,1% registrat el trimestre anterior.

Pel que fa al comportament del sector públic, la licitació oficial continua caient amb força. Al mes de juny la caiguda és del 41,6% en termes interanuals, i la variació acumulada en els sis primers mesos de l'any és d'un -27,2%.

Com a síntesi, els diversos indicadors confirmen que l'impuls que mostrava el sector fa un any s'ha moderat molt. Aquesta pèrdua d'impuls detectada, així com l'augment de la inestabilitat internacional, permeten anticipar, de cara a l'any 2017, una clara reducció en el ritme de creixement, fins a taxes properes al 3,0%.

La licitació d'obra pública es redueix de manera significativa

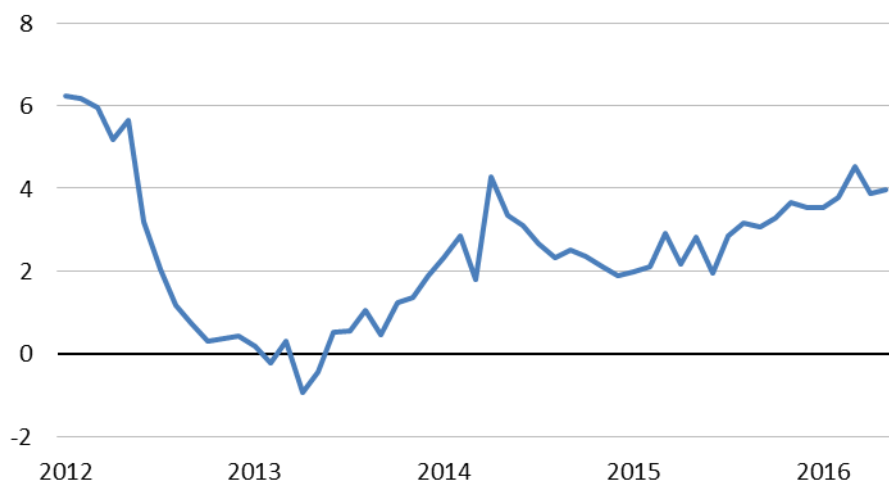
Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	144,6	juny 16	-0,1%	7,9%	0,9%
Habitatges iniciats (nombre)	966,0	abril 16	-33,9%	-9,5%	20,5%
Habitatges acabats (nombre)	207,0	abril 16	-43,3%	-64,2%	-15,6%
Licitació oficial (milions d'euros)	79,7	juny 16	-31,4%	-41,6%	-27,2%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. Int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: reducció en el ritme de creixement

A diferència de la indústria i de la construcció que semblen haver perdut bona part del seu impuls, el sector serveis continua mostrant-se com el més dinàmic. D'acord amb les estimacions publicades per l'Idescat, es va tancar l'any 2015 amb un increment del VAB al sector serveis del 3,6%, impulsat sobretot per l'activitat dels sectors comercial i turístic.

En termes quantitius, les darreres dades sobre els indicadors sectorials el 2016 mostren un escenari que continua sent favorable. El moviment de passatgers als aeroports ha crescut fins al mes de juny un 11,8% interanual acumulat, i el nombre de pernoctacions, en aquest cas fins al maig, un 8,1%.

Tot això reforça la perspectiva de que a final de l'any 2016 es pugui tancar

l'exercici amb un increment anual del VAB del 3,2% respecte al 2015. Cal destacar que aquesta taxa, tot i que inferior a l'estimada per l'Idescat per al 2015 (3,6%), continua sent elevada si la comparem amb l'evolució històrica i, per tant, es manté com a sector clau per a la creació d'ocupació. De fet, el segon trimestre el nombre d'afiliats creix un 3,9%, sent aquest el sector que explica el 82% de l'increment total dels afiliats en aquest període.

Ara bé, és l'activitat turística una de les que es pot veure més afectades pels riscos d'inestabilitat internacional i, per tant, les perspectives de cara al 2017 apunten a una clara reducció en el ritme de creixement dels serveis fins a una taxa propera al 2,5%.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	4.538,0	juny 16	5,1%	9,2%	11,8%
Turistes estrangers (milers)	1.630.206	maig 16	10,2%	2,5%	6,2%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	5.190,4	maig 16	31,4%	6,1%	8,1%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	104,1	maig 16	12,7%	5,9%	3,6%

Font: Idescat, INE i IET

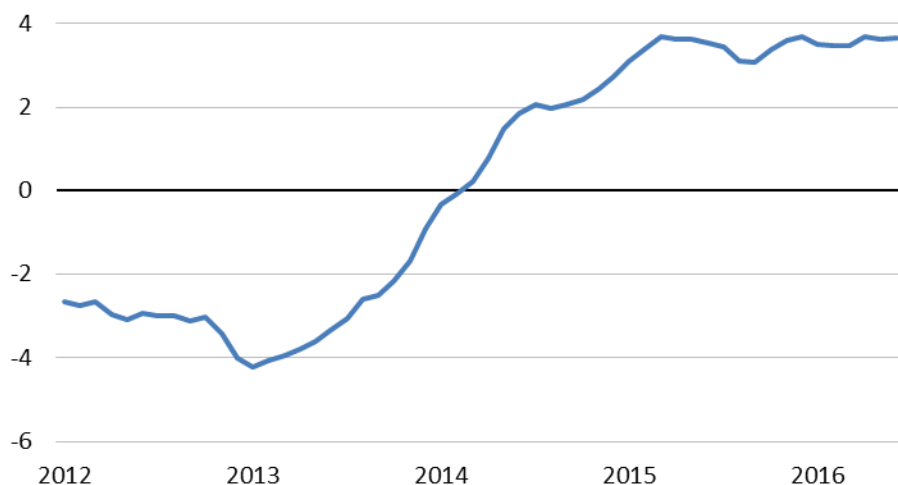
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Els indicadors turístics continuen molt dinàmics

Perspectives de desacceleració al segon semestre

Gràfic 11. Afiliats total règims

(Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: MTAS

El segon trimestre s'accelera el creixement dels afiliats una dècima fins al 3,6%

Mercat laboral: intensa creació de llocs de treball

En el moment de tancar aquest informe no es disposa encara dels resultats de l'EPA del segon trimestre del 2016. Però ja el primer trimestre de l'any es va tancar amb un 3,5% més de treballadors ocupats en termes interanuals. Aquesta era la taxa de variació més elevada observada en la sèrie històrica des de l'any 2006.

Ara bé, si que disposem de les dades mensuals referides a treballadors afiliats a la Seguretat Social, i aquestes mostren una millora al llarg de tot aquest primer semestre. A més, aquesta intensa creació de llocs de treball és molt transversal ja que afecta a tots els sectors. Concretament, el mes de juny s'ha tancat amb increments del nombre de treballadors afiliats, en termes interanuals, del 2,7% a l'agricultura, del 2,6% a la indústria, del 4,5% a la construcció i del 3,7% als serveis.

Aquesta acceleració en el ritme de creació de llocs de treball també es fa palesa observant l'evolució de l'atur registrat, que ha disminuït un 11,9% acumulat en el primer semestre de l'any. La taxa d'atur, que al primer trimestre de l'any havia quedat situada en el 17,4%, és de preveure que continuï reduint-se al llarg de tot l'any.

En termes agregats, les estimacions apunten a que el 2016 pugui incrementar-se el nombre de treballadors ocupats en un 2,8%. I, potser el més important, que tot i la reducció prevista en el ritme de creixement de cara al 2017, es preveu que continuï la creació de llocs de treball, amb un increment del 2,3% el proper any. Això faria incrementar l'ocupació a Catalunya en 182,1 mil persones al llarg de 2016 i 2017.

La taxa d'atur se situarà entorn al 17% el segon trimestre

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

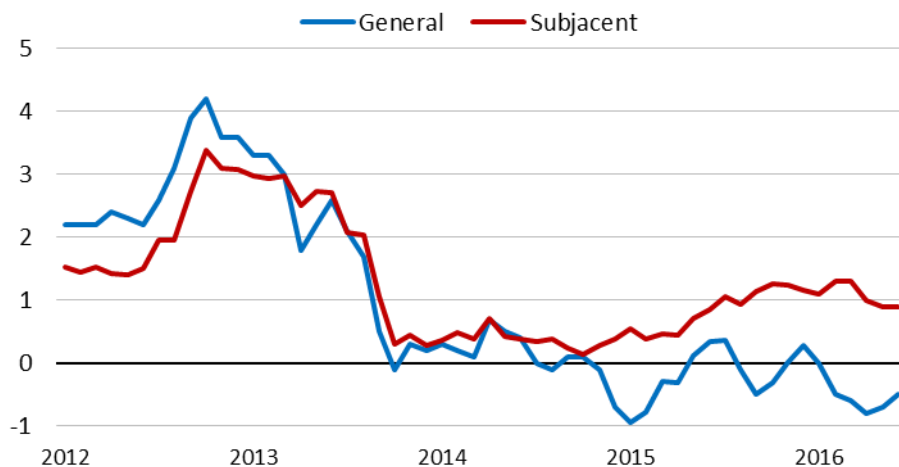
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.176,9	juny 16	0,5%	3,6%	3,6%
Atur registrat (milers)	450,1	juny 16	-4,3%	-11,9%	-11,9%
Ocupats (EPA) (milers)	3.127,6	1T-16	0,8%	3,5%	3,5%
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.621,2	1T-16	-6,4%	-0,2%	-0,2%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Els preus segueixen la tònica negativa durant la primera meitat de l'any

Preus: continuen les taxes d'inflació negatives

A partir de mitjans de l'any 2014 es va iniciar a l'economia catalana una clara reducció de les taxes d'inflació. Aquesta reducció ha continuat fins al punt que els mesos de febrer a juny de 2016 les taxes interanuals de variació dels preus han estat en tots els mesos negatives, assolint un -0,5% al juny.

En aquesta evolució dels preus hi té molt a veure l'evolució del preu del petroli que continua molt baix. Si en el darrer informe de conjuntura es comentava que el preu del barril Brent es trobava al voltant dels 40\$, en aquests moments es mou en direcció cap als 50\$. Per tant, l'impacte del preu del petroli s'hauria d'anar esvaint en els propers mesos.

De fet, la inflació a la zona euro ha recuperat els valors positius el mes de juny. Concretament, i segons la dada avançada per Eurostat del mes de juny, la inflació passa d'un -0,1% al maig a un 0,1% al juny.

Amb aquest escenari, no ha de ser estrany que les darreres previsions apuntin cap a un repunt de la inflació al llarg de l'any 2016, però només fins a una taxa anual del 0,3%, propera a la que diverses institucions preveuen pel conjunt de l'economia espanyola, entre el -0,5% i el 0,5%. Per al 2017, en canvi, es preveu un increment dels preus del 0,9% en mitjana anual.

La previsió apunta cap a taxes d'inflació pràcticament nul·les a finals d'any

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	105,2	juny 16	0,5%	-0,5%	-0,1%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	100,4	maig 16	0,7%	-5,9%	-5,6%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	106,9	juny 16	0,1%	0,9%	1,1%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol del 2016

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 21 de juliol del 2016